

Sygn. akt IV KK 235/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski (przewodniczący)

SSN Andrzej Tomczyk (sprawozdawca)

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Łukasz Biernacki

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Tarsalewskiego
w sprawie **B. B.**
skazanej z art. 286 § 1 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 27 sierpnia 2020 r.,
kasacji wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego
na niekorzyść
od wyroku Sądu Rejonowego w K.
z dnia 24 lipca 2018 r., sygn. akt II K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę B. B. sądowi
Rejonowemu w K. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

We wniosku o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar lub innych środków przewidzianych w Kodeksie karnym bez przeprowadzenia rozprawy B. B. została oskarżona o to, że:

I. w dniu 19 maja 2017 r. w K. , działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadziła spółkę W. sp. z o.o. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci minikoparki m – ki W. z łyżką 1000 mm oraz łyżkami do tej koparki 300 mm i 500 mm o łącznej wartości 95 000 zł poprzez wprowadzenie w błąd pracownika spółki co do zamiaru wywiązania się z umowy najmu numer Up (...), tj. zwrotu wypożyczonego sprzętu,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k.

II. w okresie od 19 maja 2017 r. do 5 czerwca 2017 r. w K. , działając w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadziła J. K. i P. P. , prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą s.c. J.. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 50 000 zł poprzez wprowadzenie pracownika lombardu w błąd, co do okoliczności mającej istotne znaczenie, a to bycia właścicielem minikoparki W., przedkładając przy zawarciu umowy nr (...) sprzedaży z zastrzeżeniem prawa odkupu tego sprzętu, podrobioną fakturę nr (...) potwierdzającą fakt jej nabycia w dniu 4.11.2016 r., a w szczególności:

- w dniu 19 maja 2017 r. doprowadziła w celu osiągnięcia korzyści majątkowej J. K. i P. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 45000 zł,

- w nieustalonym dniu w okresie od 19 maja 2017 r. do 5 czerwca 2017 r. doprowadziła w celu osiągnięcia korzyści majątkowej J. K. i P. P. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci pieniędzy w kwocie 5000 zł,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z dnia 24 lipca 2018 r., sygn. akt II K (...):

I. oskarżoną B. B. uznał za winną popełnienia zarzuconych jej czynów i za występki z art. 286 § 1 k.k. opisany w pkt. I. wniosku na mocy powołanego przepisu wymierzył jej karę roku pozbawienia wolności, a za występki opisany w pkt. II. wniosku z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z

art. 12 k.k. na mocy art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 wymierzył jej karę roku pozbawienia wolności;

II. na mocy art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonej obowiązek naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem przez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego W. sp. z o.o. kwoty 5239,80 (pięć tysięcy trzydzieści dziewięć, osiemdziesiąt) zł oraz przez zapłatę na rzecz pokrzywdzonych J. K. i P. P. prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą s.c. J. K. P. P. kwoty 50 000 (pięćdziesiąt) zł;

III. na mocy art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce wymierzonych oskarżonej jednostkowych kar pozbawienia wolności wymierzył jej karę łączną w wysokości roku pozbawienia wolności;

IV. na mocy art. 69 § 1 i § 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. warunkowo zawiesił oskarżonej wykonanie kary łącznej pozbawienia wolności na okres 3 lat próby.

Postanowieniem Sądu Rejonowego w K. z dnia 24 sierpnia 2018 r., zmienionym postanowieniem Sądu Okręgowego w K. z dnia 31 października 2018 r. (sygn. akt IV Kz (...)) sprostowano oczywistą omyłkę pisarską w wyroku Sądu Rejonowego w K. z dnia 24 lipca 2018 r. przez wpisanie w pkt II. wyroku po słowie „pięćdziesiąt” słowo tysięcy.

Kasację od tego wyroku wniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, zaskarżając go w całości na niekorzyść skazanej B. B. i zarzucając:

„I. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k. polegające na niezasadnym uwzględnieniu wadliwego wniosku prokuratora i wydaniu na posiedzeniu w dniu 24 lipca 2018 r. wyroku skazującego, w którym Sąd uznał B. B. za winną popełnienia występku z art. 286 § 1 k.k., opisanego w pkt I wniosku oraz występku z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k., opisanego w pkt II wniosku i na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł w pkt II wyroku o obowiązku naprawienia przez oskarżoną w całości szkody

wyrządzonej przestępstwem przez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej W. Sp. z o.o. kwoty 5239,80 zł, która w istocie stanowiła wartość utraconego, dodatkowego wyposażenia koparki [...], będącej przedmiotem umowy najmu zawartej w dniu 19 maja 2017 r., nr (...) zawartej pomiędzy W. Sp. z o.o., a B. B. , w sytuacji, gdy okoliczności popełnienia przestępstwa budziły wątpliwości, bowiem nie ustalono czy na poczet poniesionej szkody, pokrzywdzona Spółka dokonała zaliczenia kwoty 4000 zł, wpłaconej przez B. B. tytułem kaucji związanej z zawarciem umowy najmu koparki, co w efekcie spowodowało orzeczenie przez Sąd obowiązku naprawienia szkody w wysokości dowolnie przyjętej;

II. rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie prawa karnego procesowego, to jest art. 413 § 2 pkt 2 k.p.k., polegające na orzeczeniu, w pkt II wyroku, na mocy art. 46 § 1 k.k., wobec skazanej obowiązku naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem przez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej W. Sp. z o.o. kwoty 5239,80 zł, a w zapisie słownym: „pięć tysięcy trzydzieści dziewięć, osiemdziesiąt”, a więc w sposób uniemożliwiający jego wykonanie, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 7 k.p.k.”, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona na niekorzyść skazanej B.B. przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego okazała się zasadna.

Z ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że orzekający w trybie art. 343 k.p.k. sąd jest zobowiązany do zweryfikowania wniosku prokuratora pod kątem formalnym, przeanalizowania przesłanek określonych w art. 335 § 2 k.p.k., gdy wniosek został złożony na tej podstawie oraz zbadania zgodności propozycji zawartych we wniosku z obowiązującymi regulacjami prawnymi. Trzeba bowiem zaznaczyć, że fakt zawarcia „porozumienia” między prokuratorem a oskarżonym, którego skutkiem jest złożenie wniosku o wydanie wyroku bez przeprowadzenia rozprawy, nie zwalnia sądu z ciążących na nim tych

obowiązków procesowych. Nie uwalnia od tego również zgoda oskarżonego na wydanie orzeczenia we wskazanym trybie, o ustalonej między stronami postępowania jurysdykcyjnego treści. W myśl obowiązujących unormowań, niezgodność wniosku o którym mowa w art. 335 § 2 k.p.k. z wymaganiami procesowymi albo z obowiązującymi regulacjami prawnymi powoduje, zgodnie z art. 343 § 7 k.p.k., konieczność rozpoznania sprawy na zasadach ogólnych, chyba że zgodnie z art. 343 § 3 k.p.k. sąd uzależni uwzględnienie wniosku od dokonania w nim przez prokuratora wskazanej przez siebie zmiany, zaakceptowanej przez oskarżonego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 stycznia 2019 r., II KK 10/19).

Lektura akt sprawy wykazała, że Sąd Rejonowy w K., uwzględniając wniosek prokuratora złożony w trybie art. 335 § 1 k.p.k., nie przeprowadził w prawidłowy sposób kontroli merytorycznej materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu przygotowawczym. Analiza dokumentacji pozwala na przyjęcie, że okoliczności popełnienia przestępstwa popełnionego przez B.B. budziły wątpliwości, bowiem wskazana przez Sąd kwota 5239,80 zł jako rozmiar szkody wyrządzonej przestępstwem pokrzywdzonej W. Sp. z o.o., nie odpowiada ustaleniom znajdującym oparcie w stanie faktycznym. Jak słusznie wywiódł autor kasacji w żadnej mierze nie zweryfikowano co stało się z kwotą 4000 zł, wpłaconą tytułem kaucji, przez oskarżoną B. B. przy zawarciu umowy najmu koparki z dnia 19 maja 2017 r., nr Up (...), z W.. Sąd Rejonowy w K. orzekł obowiązek naprawienia szkody w podanej kwocie bez zbadania zaległości związanych z najmem minikoparki przez oskarżoną oraz czy i w jakim rozmiarze poniesione przez pokrzywdzoną spółkę straty z tytułu przestępstwa zostały pokryte z wpłaconej przy zawieraniu umowy kaucji.

Tym samym, należy zaaprobować twierdzenie, że orzeczenie przez ten Sąd obowiązku naprawienia szkody nastąpiło w kwocie dowolnie przyjętej.

Na uwzględnienie zasługiwał także drugi zarzut. Również i w tym wypadku lektura akt potwierdziła zaistnienie uchybienia wskazanego przez skarżącego w tej części kasacji, w postaci rozbieżności pomiędzy zapisem cyfrowym a słownym, co

skutkowało sprzecznością w treści orzeczenia, uniemożliwiającą jego wykonanie. Autor kasacji, powołując się na treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 28 czerwca 2018 r., I KZP 2/18 (OSNKW 2018, z. 8, poz. 54), zasadnie wskazał, że ustaleń, który zapis odpowiada faktycznie orzeczonej karze (lub innego środka), a który jest omyłką nie można prowadzić poprzez analizę dokumentów poprzedzających wyrok, w tym treść wniosku o skazanie bez rozprawy, także wówczas, gdy wniosek ten został przez sąd uwzględniony, tak jak w rozpoznawanej sprawie.

W tej sytuacji, przy jednoczesnym braku zapisu audio – video z ogłoszenia wyroku, słuszny okazał się również zarzut Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego dotyczący braku możliwości sprostowania niezgodności w zapisie cyfrowym i słownym rozstrzygnięcia wyroku co do określenia wysokości szkody, w trybie art. 105 § 1 k.p.k. Właściwą drogą wyeliminowania obarczonego takim błędem orzeczenia istotnie było wniesienie kasacji, z której to ścieżki postępowania niewątpliwie właściwie skorzystał autor nadzwyczajnego środka zaskarżenia.

W ponownym postępowaniu Sąd pierwszej instancji dokona stanowczych i niewątpliwych ustaleń w odniesieniu do rzeczywistej wysokości szkody poniesionej przez pokrzywdzoną W. Sp. z o.o. i zgodnie z tym ustaleniem orzeknie obowiązek naprawienia szkody, przy czym dążyć będzie do tego, by wymiar orzeczonych świadczeń wyrażonych zapisem cyfrowym był zgodny z zapisem słownym.

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.